

Nr 241.

Av herr Wiberg, om upprättande av en självständig diplomatisk representation i Uruguay.

Uruguay har efter fredsslutet fått en jämfört med förkrigstiden avsevärt ökad betydelse för Sveriges utrikeshandel, vilket framgår av följande statistik över handelsutbytet under vissa förkrigsår och åren 1946—1947 även som perioden januari—oktober 1948.

Å r	Import	Export	Importöverskott (-) resp. exportöverskott (+)
			1 000-tal kronor
1936.....	3 486	2 194	— 1 292
1937.....	5 173	3 028	— 2 145
1938.....	4 775	3 435	— 1 340
1946.....	23 151	11 698	— 11 453
1947.....	32 296	14 117	— 18 179
1/1—1/10 1948	10 018	13 853	+ 3 545

Importens fördelning på de statistiska huvudgrupperna var följande.

Varuslag	1938	1946	1947	Jan.—juni 1948
	1 000-tal kronor			
Fett, oljor och vax av animaliskt och vegetabiliskt ursprung	63	1 620	12 478	397
Kemiska produkter.....	23	22	109	327
Produkter av livsmedelsindustrien	67	96	568	960
Hudar och skinn.....	2 254	4 776	5 399	3 819
Spånadsämnen och arbeten därav.....	2 246	15 225	11 672	1 399
Övriga varor.....	122	1 412	2 070	17
	4 775	23 151	32 296	6 919

De viktigaste importvarorna äro linfrö, rå linolja, foderkakor, glycerin, hudar (huvudsakligen bottenlädershudar av nötkreatur) och ull (bl. a. för maskinfiltindustrien). Så gott som hela importen avser försörjningsviktiga råvaror.

Den svenska exporten till Uruguay utvisar under samma år följande huvudsakliga sammansättning.

Varuslag	1938	1946	1947	Jan.—juni 1948
	1 000-tal kronor			
Kemiska produkter.....	209	404	436	101
Pappersmassa, papp och papper.....	1 055	6 367	9 127	4 315
Oädla metaller och arbeten därav.....	788	1 935	1 479	1 320
Maskiner och apparater.....	735	1 757	2 073	1 147
Transportmedel	199	471	208	5
Instrument.....	63	502	495	682
Övriga varugrupper	385	262	299	69
	3 434	11 698	14 117	7 639

Vid sidan av massa- och pappersexporten intager exporten av verkstadsprodukter en framskjuten plats.

Såsom framgår av ovanstående siffror äro de svenska handelsintressena i Uruguay betydande. Under år 1948 har det tidigare normala importöverskottet förbytt i ett exportöverskott, beroende på att de svenska importrestriktionerna medfört en avsevärd minskning av våra inköp i Uruguay, under det att vår export till detta land till och med något ökats jämfört med föregående år.

Förhandlingar pågå för närvarande i Montevideo med uruguayiska regeringen angående avslutande av en betalningsöverenskommelse syftande till balanserad handel i svenska kronor, som, förutsatt att de därigenom tillskapade möjligheterna till fulla utnyttjas, kan antagas komma att möjliggöra en ökning av handelsutbytet utöver 1948 års ram.

Konkurrensen på den uruguayiska marknaden är emellertid för närvarande i tilltagande, och svensk export måste kunna hävda sig icke blott gentemot den brittiska exportoffensiven, som i Uruguay har särskilt goda förutsättningar på grund av de stora brittiska livsmedelsköpen i detta land, utan även mot konkurrensen från Tyskland och övriga centraleuropeiska leverantörer, som sedan år 1939 varit praktiskt taget uteslutna från sydamerikanska marknader men nu åter göra sig gällande.

En särskild anledning, varför man från svensk sida borde vinnlägga sig om att utvidga handelsförbindelserna med Uruguay, är att varuutbytet med detta land även i framtiden kan beräknas komma att ske helt med svenska fartyg. I motsats till andra sydamerikanska länder bedriver nämligen Uruguay ingen aktiv sjöfartspolitik och torde ej avse att öppna egen trafik på Skandinavien.

Sveriges intressen i Uruguay tillvaratas för närvarande, förutom av en olönad generalkonsul i Montevideo, av sändebudet i Buenos Aires, som jämväl är ackrediterad i Montevideo. Förbindelserna med de uruguayiska myndigheterna upprätthållas av beskickningen medelst korrespondens, genom den olönade generalkonsuln i Montevideo eller, i viktigare ärenden, genom att en tjänsteman från beskickningen företager en resa till Montevideo för att personligen uppsöka berörda myndigheter. Enligt uppgift är beskick-

ningschefen eller annan tjänsteman i tillfälle att besöka Montevideo ungefär varannan månad under några dagars tid, varjämte ministern årligen under några veckor i följd brukar vistas i Uruguay. Beskickningens personal har följaktligen stora svårigheter att få de erforderliga personliga kontakterna därstädes.

I Uruguay äro ackrediterade sammanlagt 9 ambassadörer, 23 ministrar och 1 chargé d'affaires en pied, vilka samtliga med undantag för de skandinaviska ministrarna samt Nederländernas och Greklands ministrar äro bosatta i Montevideo. Samtliga våra viktigaste konkurrenter på andra områden än skogsprodukter ha fasta beskickningar i Montevideo, något som sålunda gäller även de mindre europeiska industriländerna. Den belgiska beskickningen består av en minister och en attaché; den tjeckoslovakiska av en minister och ett handelsråd; den schweiziska av en chargé d'affaires och en andre sekreterare. Beträffande Nederländerna kan tilläggas, att detta land i Argentina har en stor, till beskickningen knuten handelsavdelning med ett flertal karriärtjänstemän, av vilka någon torde ägna sig huvudsakligen åt handeln med Uruguay.

Uruguay är i Sverige representerat dels av en beskickning i Stockholm bestående av sändebud, en förste legationssekreterare och kanslipersonal, dels av en i Stockholm placerad lönad generalkonsul.

Från uruguayisk sida har man i olika sammanhang framhållit den brist på ömsesidighet, som för närvarande råder, samt uppgivit sig med tillfredsställelse skola se en svensk beskickning stationerad i Montevideo.

För att tillvarataga de svenska handelsintressena i nuvarande läge, då alla exportmöjligheter måste ägnas särskild uppmärksamhet, vilket f. ö. kan förväntas bli fallet även i framtiden, är det ytterst önskvärt att, i samband med det förestående ombytet på ministerposten i Buenos Aires, en självständig officiell representant tillsättes i Montevideo i enlighet med den till Sydamerika i slutet av år 1946 utsända studiedelegationens förslag (jfr 1948 års statsverksproposition, s. 12). Representanten bör vara chargé d'affaires en pied i lönegrad Ca 33 samt intaga samma ställning som motsvarande svenska beskickningschefer i Chile och Venezuela redan inneha och som man får hoppas beskickningschefen i Colombia inom kort skall erhålla.

Det är möjligt, att den sålunda nyinrättade beskickningen så småningom jämväl lämpligen borde övertaga handläggningen av de konsulära ärendena inom Uruguay. Med hänsyn bl. a. till den betydande trafiken av svenska fartyg i Montevideos hamn kan det möjligen vara en fördel, om dessa ärenden anförtros en lönad myndighet, vilket icke hindrar att behov av en honorär generalkonsul kvarstår.

Den nuvarande innehavaren av den olönade generalkonsulsbefattningen önskar enligt uppgift icke kvarstå i tjänst någon längre tid, varför en omorganisation av vår representation i Uruguay under alla förhållanden inom kort kommer att bli aktuell. Det torde stöta på mycket stora svårigheter att i Uruguay träffa på en kvalificerad person, som är villig att åtaga sig

de betydande utgifter, som utövändet av den nuvarande formen av generalkonsulsbefattningen i Montevideo visat sig medföra för innehavaren.

I överensstämmelse med vad här ovan anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta om upprättande av en självständig diplomatisk representation i Uruguay.

Stockholm den 22 januari 1949.

Ake Wiberg.
